

ant se pcedentes et illu sequete: et in oibus cu bonu iueniunt: siue emedate: siue cosola tem: siue exercent: siue coronate: siue pur gate: siue illuminatem: sicut Aplos ait: Scim qm diligebus desu oia coopatur in tonu. Et no sequit. Bene fac dñe: bonis et rectis corde. Sicut aut decli nat a malo et facit bonu rect corde: qz non zelat in pctõibus: pacẽ pctõz intuens: sic prauicordi qui scadalizat in vijs dñi de clinat a deo et facit malu: et inescat dulcedi ne seculi: et ea illaqueat et captõ amaras pe nas luit. Declinati aut a deo cuiõ discipli na ferre noluit: fit illi p iudiciu dei verõ la que falsa maloz felicitas. In otinuo sub iugit. Declinates aut in strangu latione adducet dñs cuz opantibõ iniusticia: Id est qz facta iniusti sunt: qz eozu pñtes leticias amauerunt: et futu ra supplicia nõ crediderunt. Qui g recti sũt corde et nõ declinat qd habebũt: Jã veni amus ad ipsã hereditate fratres: qz filij su mus. Quid possidebimõ: Que est heredi tas: Que pñia nostra: Quid vocat pax: Per hac vos salutamõ: hac vobis anũcia mus: hac suscipiunt motes: et colles iusticia. ipa est chust. Ipe em est pax nostra qui fe cit vtraqz vñũ: et mediũ parietẽ macerie sol uit: qz filij hereditate habebimõ. Et qd vo cabit ipa hereditas: nisi pax: Et videte qz exheredati sũt qui non amat pacẽ. Nõ aut amat pacẽ q diuidit vnitatẽ. Pax posses sio pioz est: possessio heredũ. Et q sunt he redes: filij. Audite euãgelũ: Beati paci fici: qz ipsi filij dei vocabunt. Audite et cõ clusionẽ huius psalmi. Pax sup israel. Isrl e vidẽs deũ: Hierusalẽ visio pacis in terptat. Intelligat caritas vñã. Isrl interp tat vidẽs deũ. Hierusalẽ iterptat visio pa cis. Qui nõ mouebunt in eternũ: Qui ha bitat in hierlm: nõ mouebũt in etnũ: Ergo nõ mouebũt in eternũ q inhabitat visione pacis: et pax sup isrl. Ergo isrl qui vidẽs deũ est: videns pacẽ est: et ipe israel est et hieru salẽ: qz pplus ille dei ipa est ciuitas dei. Si g videns pacẽ: hoc est vidẽs deũ: merito et deõ ipe est pax. Ergo qz xps filius dei pax est: id venit colligere suos: et secernere ab iniqs. A qbus iniquis: Qui oderũt hieru salẽ: qui oderũt pacẽ: qui volũt pscindere vnitatẽ: qui nõ credũt paci: qui falsam pa cẽ pnunciãt in ppo: et nõ illã habet. Qui bus respondeĩ cũ dixerint: Pax vobiscũ: et cũ spiritu tuo. Falsa dicũt: et falsum audi

unt. Quibõ dicũt pax vobiscũ: Quos se parat a pace orbis terrarũ. Et quibõ dicũt: et cũ spiritu tuo: si in spiritu eoz esset pax: nõne vnitatẽ diligeret et relinqueret dissen sionẽ: Falsum g pnunciãt: et falsum audi unt. Nos vez pnuciamõ et verũ audiamõ: Simõ isrl et aplectamur pacẽ: qz hierusalẽ est visio pacis: et nos isrl: et pax sup isrl.

Explicit Tract. de ps. CXXIII.

Incipit Tract. de ps. CXXV.

Sicut iam meministis ex ordine no bis tractatibus: iste psalmus e cẽ telimus vicesimus quintõ. Qui in ter illos psalmos est: quorum est titulus: Canticum graduũ. Est autẽ sicut nostis vox ascendẽtũ. Quo nisi ad illã su perna hierusalẽ: matrẽ oim q est in celis: Que supna: ipa et eterna. Hec aut q in ter ra fuit vmbra habebat illiõ. Itaqz ista ceci dit: illa pmanet. Hec impleuit tpus pdica tionis: illa tenet eternitate repationis nre. Ab illa pegrinamur in hac vita: ad eius re ditũ suspiramõ. Suspiramõ tãdiu miseri et laborãtes: donec ad illã redeamõ. Hec ci ues nostri angeli dimiserunt nos in pegri natiõẽ: sed annũciauerũt nobis ipm regẽ venturũ ad nos: et venit ad nos: et pteptus est inter nos a nobis: et postea nobiscũ fuit et docuit nos ptemni: qz pteptus est: docu it nos tolerare: qz tolerauit: docuit pati: qz passus est: et pmisit resurrecturos: qz resur rexit in seipo ostẽdens qd spare debeamõ. Si g fratres pphete antiq patres nostri an teqz dñs Iesus chustus veniret in carne: anteqz mortuus resurrexisset: et ascendisset in celũ: suspirabãt tñ illi ciuitati qntũ opoz tet nos desiderare quo nos ipse pcessit: et vn de nunqz recessit: Nõ em dominõ sic venit ad nos vt desereret angelos: et cũ illis mã sit: et ad nos venit. In illis mãsit in maicsta te: ad nos venit in carne. Gramõ aut vbiõ Si redẽptor noster ille dicẽ captiu tene bamur. Ubi ergo tenebamur: vt ille veni ret redimere captiuos: Ubi tenebamur: Forte apud barbaros. Peiores barbaris diabolõ et angeli eiõ. Ipsi antea tenebãt ge nus hũanũ: ab his redemit nos: q nõ au rum neqz argentum: sed sanguinẽ suum p nobis dedit. Quomõ aut homo venerat in captiuitate: Paulum apostolum inter rogemus. Etenim ipe pciue genuit in ista captiuitate: suspirãs eterne hierusalẽ: et do cuit nos gemẽ ex ipso spiritu: quo et ille im pletõ gemebat. Hoc em ait: Omnis crea

illa lra. pñgatiões.

illa lra. iniquitatẽ.

tura cōgemiscit et dolet vsqz nūc. Et iterū: **U**lanitati .n. creatura subiecta ē: ait: n̄ sp̄o te sed ppter eū qui subiecit in spe. Omnes creaturā dixit in hoibus etiā nōdū credētibz: sed tñ credituris ingemiscere creaturā in laboribz. Nūquid nā in his tñ q̄ nōdū crediderūt: Jam vero in his qui crediderūt nō gemit nec pturit creatura. Nō solū aut̄ inq̄t: sed et nosipsi p̄mitias spūs habentes: id est qui iaz spiritu deo seruum: q̄ iam mente deo credim: et in ip̄a fide p̄mitias quas dā didimus vt p̄mitias n̄ras sequamur. Ergo et nosipsi in nobismetipsis ingemiscimus adoptionē: expectātes redemptionē corpis nostri. Gemitat ergo et ipse: et gemit oēs fideles adoptionē: expectantes redemptionē corpis sui. **U**bi gemit: In ista mortalitate: Quā redemptionē expectāt: Corpis sui: que p̄cessit in dño: q̄ resurrexit a mortuis: et ascēdit in celū. Hoc nob̄ a n̄qz reddat necesse est gemam: etiā fideles: etiā sperātes. **I**ō seq̄tur ibi et dicit: Cū diceret et ipsi in nobismetipsis ingemiscim: adoptionē expectātes redemptionē corpis n̄ri. Quasi diceretur ei: Quid tibi q̄ p̄fuit xp̄us si adhuc gemis: et quō saluator saluū te fecit: q̄ gemit adhuc egrotat: Subiūxit et ait: Spe em̄ salui facti sum: Spes em̄ q̄ videtur nō est spes. Quod em̄ videt q̄s quid sperat: Si aut̄ qd̄ nō videm: sp̄amus p̄ patientiā expectam. Ecce q̄re gemim: et quō gemimus: qz qd̄ speramus iā qd̄dem expectamus: sed nondū tenem: et donec teneamus in tpe suspiram: qz desideramus qd̄ nōdū tenem. Quare: Quia spe salui facti sum. Iā caro sumpta de nobis in dño: nō spe sed re salua facta est. Resurrexit .n. et ascendit in capite nostro caro n̄ra salua: in mēbris adhuc saluāda est. Secura gaudeat mēbra: qz a capite suo nō sūt deserta. Dixit em̄ mēbris laborātibz: Ecce ego vobiscū sū vsqz ad p̄sumationē seculi. Ita factū est: vt p̄uerteremur ad deū. Spes enim nō habebam: nisi ad seculū: et inde miser: bis miser: qz et in hac vita et faciē habētes ad seculū: dorsū p̄tra deū. Cū vero p̄uerterit nos dñs: vt iā incipiam: faciē habē ad deū: et dorsū ad seculū: qz adhuc in via sumus: et tñ patriā atendum: et qñ forte aliquā tribulationē patimur: sed tñ tenemus viā et ligno portamur. Asper quidē vētus est: s̄ vent⁹ noster ē: cū labore quidē: sed cito ducit: et cito p̄ducit. Quia q̄ de captiuitate n̄ra gemitam: gemit aut̄ et illi qui iā

crediderūt. Quō autē facti fuimus captiui: oblitū fuim: sed p̄ scripturā cōmemoramur. **P**auluz ip̄m aplm̄ interrogem. Aut em̄. Scimus em̄ qz lex spiritalis ē: ego aut̄ carnalis sum venundatus sub pctō. Ecce vñ facti fuimus captiui: qz venūdati sum⁹ sub pctō. Quis nos vēdidit: Nosipsi q̄ cōsensimus seductori. **V**endē nos potuim: redimē nos nō possum. **V**ēdidimus nos p̄sensioē peccati: redimimur i fide iusticie. **S**anguis em̄ innocēs dat⁹ est p̄ nobis vt redimeremur. **Q**uēcūqz sanguinē ille fudit p̄sequēdo iustos: q̄lē sanguinē fudit: **I**usto rū quidē sanguinē fudit p̄ p̄baz patrū n̄rorū. **I**ustū sanguinē fudit et martyz: tñ oēs de p̄pagine pcti veniētes: vñū sanguinez fudit ei⁹ qui nō iustificat: sed iust⁹ nat⁹ est. **I**llo sanguine fuso: p̄didit quos tenebat. **P**ro quibz em̄ dat⁹ est innocēs sanguis redemptioni sūt: et conuersi a captiuitate cantat istū psalmū. **E**xpositio psalmi.

Quā p̄uerterit dñs captiuitate syon: facti sum⁹ sicut cōsolati. Hoc voluit dicere: facti fuimus gaudentes. **Q**uā: Cū p̄uerterit dñs captiuitatē syon. **Q**ue syon: **I**psa hierusalē eterna syon: Quō eterna syō: Quō captiua syon: **I**n angel⁹ eterna: in hoibus captiua. **N**ō em̄ oēs illius ciuitatis ciues captiui sunt: sed q̄ inde p̄grinat̄ur ip̄i captiui sūt. **H**ō cuius est hierusalē: sed vēdit⁹ sub pctō fact⁹ est p̄grinus. **B**e p̄pagine ip̄ius natū est genus hūanū: et impleuit terras captiuitatē syon. **E**t ista captiuitas syon quō vmbra illi⁹ hierusalē: **T**umbra illi⁹ syō quā acceperūt iudei in imagic: in figura fuit in captiuitate in babilonia: et p̄ septuaginta annos redijt ille ppl̄us ad ciuitatē suā. **S**eptuaginta anni significāt omne tps̄ qd̄ septē dieb⁹ voluit. **C**ū aut̄ trāshierit oē tps̄ tūc redim⁹ et nos ad patriā n̄raz: quō ille ppl̄s p̄ septuaginta ānos redijt a captiuitate babilonie. **B**abilonia est em̄ mundus iste. **B**abilonia em̄ interpretat⁹ p̄fusio. **V**idete si non est p̄fusio tota vita hūana. **Q**uicquid agūt hoies i spe vana: qñ cognouerint qd̄ agūt: erubescūt. **Q**uare laborāt: **C**ui laborant: **F**ilijs meis inquit. **E**t ipsi cur: **F**ilijs suis. **E**t ipsi quibz: **F**ilijs suis. **N**emo ergo sibi. **A**b ista cōfusione iam cōuersi erant q̄ bus dicit **A**pl̄us: **Q**uā em̄ gloriā habebatis in his in quibus nūc erubescit: **C**ōfusio est ergo ista tota vita rex hūanaz: nō nō p̄tinēs ad deū. **I**n hac p̄fusione: id ē in

Alia fa.
In puer

ista babilonia captiua tenet syon: sed conuertit dominus captiuitatem syon: et facti sumus inquit sicut consolati: id est gauisi sumus tamquam consolationem accipientes. Consolatio non est nisi miserorum: consolatio non est nisi gementium et lugentium. Quare quasi consolati: nisi quia adhuc gemimus? Gemimus in spe: consolamur in re. Cum transierit spes: de gemitu gaudium veniet eternum: ubi non opus erit consolatione: quia nulla miseria sauciabimur. Quare autem velut consolati ait: et non ait consolati? Non sicut quasi ad similitudinem ponit hoc verbum: sicut: quod dicimus aliquando ad proprietatem refert: aliquando ad similitudinem: modo ad proprietatem relatum est. Sed exempla nobis etiam de consuetudine hominum data sunt: ut facile intelligat: quod dicimus: Sicut vixit pater: ita et filius: ad similitudinem hoc dicimus: et sicut peccator moritur: ita homo moritur: ad similitudinem hoc dicimus. Quia autem hoc dicimus? Fecit sicut vir bonus: nunquam non est vir bonus: sed similitudinem habet viri boni? Fecit tanquam iustus: hoc tamquam non negat eum iustum esse: sed proprietatem eius ostendit. Fecisti sicut senator: ergo non sicut senator si dicat: imo quia es sicut senator fecisti: et quia iustus es sicut iustus fecisti: et quia bonus es sicut bonus fecisti. Ergo quia isti vere consolati erant: sicut consolati gaudebant: id est magnus erat gaudium ipsorum tanquam consolatorum. Illo consolante mortuos qui mortuus est: Quis enim mori gemimus? consolatus est ille qui mortuus est ne mori timeremus? Prior resurrexit ut haberemus quod speraremus. Quia ergo prior resurrexit: spem nobis dedit: quia in miseria positi spe consolati sumus. Hinc gaudium magnus: et conuertit dominus captiuitatem nostram: ut iam de captiuitate via te neamus: et eamus ad patriam. Iam ergo redempti in via non timeamus insidiantes hostes nostros. Non enim redemit nos: ut non audeat hostis insidiari nobis: si de via non recesserimus. Ipse enim christus factus est via. Tuis non pati latrones: Ait tibi: Quia tibi stram ad patriam: noli recedere. Tale via munivi: ut latro ad te non audeat accedere. Tu ab illa noli recedere: et latro ad te non audeat accedere. Ambula ergo in christo: et cetera: gaudens tanta tamquam consolatus: quia ille te precessit qui iussit ut sequearis. **Tunc repletus est gaudio os nostrum: et lingua nostra exultatione.** Os fratres mei quod habemus in corpore quod replet gaudio: Non solet impleri: nisi aqua aut cibo: aut potu: aut aliquo re tali missa in os. Implet aliquando os nostrum: et plus est quod dicimus sanctitati vestre: quam os plenum ha-

bemus loqui non possumus. Habemus autem intus os: id est in corde: unde quicquid procedit: si malum est inquinat nos: si bonum est mundat nos. De ipso enim ore audistis: dominus euangelium legeret. Insultabant enim iudei domino: quia discipuli eius non lotis manibus manducabant. Illi insultabant qui mundiciam foris habebant: et intus maculis pleni erant. Illi insultabant quia iusticia non erat: nisi in oculis hominum. Dominus autem querit mundiciam nostram interiore: que si fuerit necesse est ut que foris sunt munda sint. Mundate inquit que intus sunt: et que foris sunt munda erunt. Ipse dominus dicit alio loco. Verum date elemosynas: et ecce omnia munda sunt vobis. Etiam autem procedit elemosyna: De corde. Si enim manus porrigas: nec in corde miserearis: nihil fecisti. Si autem in corde miserearis: etiam si non habeas quod porrigas manu: acceptat deus elemosynam tuam. Illi autem iniqui foris querebant mundiciam. De talibus erat etiam ille phariseus qui inuitauerat dominum: quoniam accessit mulier que in ciuitate peccatrix erat et famosa: que lacrymis lauit pedes domini: terxit capillis: unxit unguento. Phariseus ergo qui inuitauerat dominum: et mundiciam non habebat: nisi forinsecus corporis: corde autem plenus erat iniquitate et rapina: dixit apud semetipsum: Iste si esset propheta: sciret quod mulier illi accessit ad pedes. Unde nouerat: ut sciret: an nesciret? Sed ideo eum nescire arbitratum est: quia non a se eam repulit. Si enim accessisset ad ipsum phariseum talis mulier: ille qui mundiciam tenebat quasi in carne exufflaret: repelleret: abijceret: ne immunda tangeret mundum: et contaminaret et mundiciam. Quia hoc non fecit dominus: ideo illum credidit nescisse quod mulier illi accessisset ad pedes. Dominus autem non solum illam nouerat: sed et cogitationes illius audiebat: quia et si contactus corporis aliquid facit o immunde pharisee: caro domini posset pollui contactu mulieris: an mulier mundari contactu domini? Permitteret autem medicus egrotantem tangere medicamentum: et illa que venerat nouerat medicum: et que solebat in sua fornicatione fortasse esse frontosa: frontosior facta est ad salutem. Irrupit in domum quo non erat inuitata: sed vulnera habebat: et illuc venerat ubi medicus recumbebat. Ille autem qui inuitauerat medicum sanus sibi videbatur: propterea non curabatur. Jam que sequitur in euangelio nostris: quomodo confusus est ipse pha-

riseus: cum ei ostenderet: quia et illam mulierem nouerat: et cogitationem cordis ipsius audierat. Sed ad id quod modo de euangelio lectum est: quod pertinet ad presentem versum: ubi dictum est: Impletum est gaudium os nostrum: et lingua nostra exultatione. Querimus enim quod os et que lingua attendat caritas vestra. Insultatum est domino: quod non lotis manibus discipuli eius manducarent. Respondit illis dominus sicut oportebat: et vocatis turbis ait: Audite omnes et intelligite: Omne quod intrat in os non coinquinat hominem: sed quod exit. Quid est hoc? Luz dixit quod intrat in os: non nisi os corporis voluit ostendere: Intra enim cibi et non coinquinat homines cibi: quia omnia munda mundis: et omnis creatura dei bona est: et nihil abiiciendum quod cum gratiarum actione percipitur. In figura iudeis posita erat quedam: et immunda dicta sunt: sed postea quibus figurarum lux ipsa venit: et remote sunt umbrae: non sumus retenti in littera: sed viuificati in spiritu: et non est impositum iugum observationis christianis: quod impositum erat iudeis: quia dominus dixit: Iugum enim meum suauis est: et sarcina mea leuis est. Et omnia ait Apulus munda mundis: Immundis autem et infidelibus nihil est mundum: sed polluta sunt eorum: et mens et conscientia. Quid voluit intelligi: Munda homo et panis et porcinamunda est: immundo autem nec panis: nec portina. Immundis autem inquit et infidelibus nihil est mundum. Quare nihil est mundum? Sed polluta sunt inquit eorum et mens et conscientia: quod si interius quod est immundum est: foris quod est nihil mundum esse potest. Si ergo illis quibus interiora immunda sunt: exteriora munda esse non possunt: si volueritis ut exteriora munda sint: interiora munda date: Ibi enim os quod implebit tibi gaudium: et quando taces. Quando taces enim et gaudeas: os tuum clamat ad deum. Sed vide unde gaudeas. Si de seculo gaudeas: immundo gaudio vociferaris ad deum: Si vero de re deceptione gaudeas: quod dixit psalmus iste: Cum conuerterit dominus captiuitatem syon facti sumus iocundati: tunc impletur vero gaudium os tuum: et lingua tua exultatione. Manifestum est: quod in spe gaudeas: et acceptus est gaudium tuum apud deum. In ipso gaudio vel in ipso ore quod habemus intus: et manducamus et bibimus: sicut de isto ore ad refectionem corporis: sic de illo ore ad refectionem cordis: Nam unde beati qui esuriunt et siti-

unt iustitiam: quoniam ipsi saturabuntur. Si autem non facit immundum: nisi quod exit de ore: et hoc cum audimus in euangelio non intelligamus nisi os corporis: absurdum est et nimis stultum: ut tunc putemus non fieri immundum hominem cum manducat: tunc autem putemus immundum si vomat. Aut enim dominus: Non quod intrat sed quod exit coinquinat. Quando ergo manducas non sis immundus: et quando vomis efficeris immundus: Quando bibis non es immundus: et quando spuis immundus es. Quando spuis enim de ore tuo exiit aliquid: quando bibis in os intrat aliquid. Quid voluit dicere dominus: Non quod intrat in os: sed quod exit inquinat. Secutus eodem loco secundum alium euangelistam dixit: Que sunt que procedunt de ore: ut intelligas non de ore corporis eum dixisse: sed de ore cordis. Ait enim: Be corde enim exeunt cogitationes male: fornicationes: homicidia: blasphemie: hec sunt que coinquinant hominem: Non lotis autem manibus manducare non coinquinat hominem. Illa ergo fratres mei quomodo exeunt de ore: nisi quia exeunt de corde: sicut ipse dominus dicit: Non enim quando illa loquimur tunc nos maculant. Ne quis dicat: cum loquimur de ore nostro exeunt: quod verba et voces de ore nostro exeunt: et quando mala loquimur immundi efficimur. Quid si aliquis non loquatur et tantum cogitet mala: mundus est: quia de ore ipsius corporis nihil processit. Sed de ore cordis: iam deus audiuit. Ecce fratres mei attendite que dico. Non ino furtum: modo nominavi furtum: nunquid quia nominavi furtum contaminauit me furtum: Attendite quod dico: Ecce de ore meo exiit et non me fecit immundum: Fur autem surgit in nocte: et nihil dicit ore: et faciendo fit immundus. Non solum autem non dicit: sed et premit facinus toto silentio: et usque adeo vocem suam timet audiri: ut nec vestigia sua velit sonare. Nunquid ergo quod ita silet mundus est? Plus autem dico fratres mei. Ecce adhuc in stratu suo iacet: nondum surrexit ut furtum faciat: vigilat et expectat ut homines dormiant: iam deo clamat: iam fur est: iam immundus est: iam facinus de ore interiore processit. Quando enim facinus ex ore procedit: Quando voluntas facienda decernitur. Beceuisti faciem dixisti: dixisti fecisti. Si furtum non feceris: foris ille non meruit perdere cui disponebas auferre. Et ille nihil perdidit: et tu de furto damnaberis. Beceuisti occidere hominem: dixisti in

corde: sonuit de ore tuo interiore homicidi-
um: ad huc viuit homo et tu homicida pu-
niris. **Q**uid sis enī apud deū q̄rit: **N**ūquid
nondū apparueris apud hoīes: **C**erte er-
go nouim⁹ et nosse debem⁹ et tenere: quia
est os cordis: est ⁊ lingua cordis. **I**psū os
implet gaudio: in ipō ore intus oram⁹ de-
um q̄n labia clausa sunt: ⁊ patet cōsciētia.
Silentū est et clamat pectus: sed auribus
cui⁹? **N**ō hoīs sed dei. **S**ecurus ergo esto:
ille audit qui miseretur. **E**t rursus q̄n ne-
mo hoīm audit: mala si pcedūt de ore tuo:
noli esse securus: quia ille audit qui dam-
nat. **S**usanna audiebat ab iniustis iudici-
bus: tacebat et orabat: os ei⁹ nō audieba-
tur ab hoīb⁹: cor eius clamabat ad deū.
Nūquid q̄ vox ei⁹ ore corpis nō pcessit:
p̄pterea exaudiri non meruit. **E**xaudita ē
illa q̄n orauit: nemo hoīm sciuit. **E**rgo fra-
tres quid habeam⁹ in ore interiore cogita-
te. **I**bi videte ne quid mali dicatis intus:
et nihil mali faciat⁹ foris. **N**ō pōt enī fieri
ab hoīe foris: nisi qd dictū fuerit intus. **L**u-
stodi os cordis a malo: ⁊ inocēs eris: **I**n-
nocens erit lingua corpis tui: innocentes
manus erunt: etiāz pedes inocētes erūt:
oculi innocentes erunt: aures innocentes
ernut: omnia membra tua iusticie milita-
būt: q̄ impator iustus tenuit cor. **T**ūc
dicent inter gentes: magnificauit
dn̄s facere cū eis. **M**agnificauit
dn̄s facere nobiscū: facti sumus
iocūdati. **V**idete fratres si modo sy-
on nō illud dicit inter gētes p totū orbē te-
rarū: **C**idete si nō ad ecclīaz currit. **I**n to-
to orbe terrarū p̄ciū nostrū accipit: **A**men
respōdetur. **B**icēt ergo inter gētes hie-
rosolymitani captiui: hierosolymitani redi-
turi: pegrini: suspirantes patrie sue. **Q**uid
dicūt: **M**agnificauit dn̄s facere nobiscū:
facti sum⁹ iocūdati. **N**ūquid ipi secū fecere
rūt: **I**pi male secū fecerūt: quia sub pecca-
to se vendiderūt. **R**edēptor venit: ⁊ bene-
cū illis fecit. **E**t magnificauit domin⁹ face-
re cū eis: **M**agnificauit dn̄s facere nobiscū:
facti sumus iocūdati. **C**onuertere do-
mine captiuitatē nostrā: sicut tor-
rens in austro. **Q**uid sit hoc: attendat
caritas vestra. **J**am dixerat: **C**ū cōuerte-
rit dn̄s captiuitatē syon: quasi de p̄terito
loquebat⁹: sed solet fieri vt de p̄terito lo-
quēs: futura p̄nūciat p̄pheta. **N**am quasi
de p̄terito loquebatur cum in alio psalmo
diceret: **F**oderūt man⁹ meas et pedes me-

os: dirūerauerunt omnia ossa mea. **N**on
dixit: fossuri sūt: nō dixit dirūerabūt: non
dixit diuidēt sibi vestimēta mea: non dixit
sup vestimētū meū mittent sortem. **F**utu-
ra erāt et quasi facta cantabātur. **O**mnia
enī que futura sunt: deo iā facta sunt. **H**ic
ergo cū diceret: cum cōuerterit dn̄s capti-
uitatē syon: facti sum⁹ velut cōsolati: **T**ūc
repletū ē gaudio os nostrū: ⁊ lingua nostra
exultatiōe. **Q**uod vt osideret se figura pre-
teriti futura cogitare: ait: **T**ūc dicent inter
gentes. **B**icēt iam de futuro est. **M**agnifi-
cauit domin⁹ facere nobiscū: facti sumus
iocūdati. **T**ūc cū cantabant futura erāt: ⁊
n̄ sic vidētur p̄tita: **E**rgo orat tāq̄ de futu-
ris: qui futura tanq̄ p̄tita p̄cinebat: con-
uertere dn̄e captiuitatē nostrā. **N**ondū erat
ergo cōuersa captiuitas: q̄ nōdū redemp-
tor aduenerat. **E**rgo q̄n cātati sūt psalmi:
quod orabatur tūc: iā factū est. **C**onuertere
domine captiuitatē nostrā sicut torrens in
austro. **S**icut p̄uertūt torrentes in austro:
sic cōuerte captiuitatē nostrā: **Q**uerebat⁹
quid sit: sed patebit modo adiuuāte dn̄o:
et vestris orationibus. **Q**uodā loco dixit
scriptura: cum p̄ciperet ⁊ moneret de opi-
bus nostris bonis. **A**it enī: **S**ic glacies in
sereno ita soluēt p̄ctā tua. **E**rgo p̄ctā liga-
bant nos quō frigus ligat aquā ne currat.
Et illigati frigore peccatorū gelauim⁹. **A**u-
ster autē calidus ventus est. **Q**ū flat auster
liquefcit glacies: et implent⁹ torrētes. **T**or-
rētes autē dicūt flumina hyemalia. **M**ag-
no enī impetu repētinis aquis impleta cur-
rūt. **B**elaueram⁹ ergo in captiuitate: con-
stringebant nos p̄ctā nostra: flauit auster
spiritus sanctus: dimissa sūt nobis peccata:
soluti sumus a frigore iniquitatis: tāq̄ gla-
cies in sereno. soluuntur peccata nostra.
Currām⁹ ad patriā q̄si torrētes in austro.
Bui enī laborauimus: ⁊ laboramus etiāz
facientes bene. **N**am ipa vita huāna quā
ingressi sumus misera est laboribus: plena
doloribus: piculis: erūnis: tēptationibus.
Nolite seduci gaudio rerū humanarum:
frenda in rebus huānis aduertite. **P**ote-
rat ridere prius puer q̄ nascit⁹: **Q**uare a fle-
tu incipit viuere? **R**idere nōdū nouit: q̄re
plorare iam nouit: **Q**uia cepit ire in istam
vitā. **S**ed si de illis captiuis est: hic flet et
gemit: s; veniet gaudiū. **S**ed enī **Q**ui
seminat i lachrymis: in gaudio me-
tent. **I**n ista vita que plēa est lachrymis
seminem⁹: **Q**uid seminabim⁹: **O**pera bo-

Alia lra.
fletantes

Alia lra.
exultatione.

na. Opa misericordie semina nostra sunt. De quibus seminibus ait apłs: Boni aut facientes non deficiamus: tempe enim proprio metemus infatigabiles. Itaque dum tempus habemus opemur bonum ad omnes: maxime autem ad domesticos fidei. Loquens itaque de ipsis elemosynis quid ait: Hoc autem dico. Qui parce seminat parce et metet. Ergo qui multum seminat multum metet: Qui parce seminat parce et metet: et quod nihil seminat nihil metet. Quare desiderat latos fructus: ubi multa semina seminetis: Attior vobis non est ubi seminetis: quoniam christus qui in se voluit seminari. Terra vestra ecclesia est: seminate quantum potestis. Sed parum habes unde facias: Habes voluntatem. Quod nihil esset quod habes: si non adesset bona voluntas: sic et quia non habes: noli esse tristis si est tibi bona voluntas. Quid enim seminas: Ad misericordiam. Et quod metis: Pacem. Numquid autem dixerunt angeli: Pax divitibus hominum in terra: Sed pax in terra hominum bone voluntatis. In vidua magna voluntas. In Zacheo magna voluntas: in Zacheo caritas magna. Suscepit domini hospitio: gaudens suscepit: et dimidium patrimonii sui pauperibus promisit se daturum: et si cui aliquid abstulerat: quadruplum redditur: ut intelligas propterea sibi esse tenuisse dimidium: non ut haberet quod possideret: sed ut haberet unde debita redderet. Magna voluntas: Multum dedit: multum seminavit. Ergo vidua illa que duo minuta misit parum seminavit: Immo tantum quantum Zacheus. Minores enim facultates ferebat: sed parem voluntatem habebat. Misit duo minuta de tanta voluntate: de quanta Zacheus dimidium patrimonii sui. Si attendas quid dedit: diversa inuenies. Si attendas unde dedit: paria inuenies. Quicquid habuit illa dedit: et quod habuit dedit ille. Fac aliquem non habere vel duos nummos: Est aliquid vilius quod seminemus: ut metamus illam messem. Est. Calicem aque frigide qui dederit discipulo: non perdet mercedem suam. Calix aque frigide non duobus nummis: sed gratis constat. Tamen aliquis sic gratis constat ut habeat illum alius: et alius non habeat. Si ergo ille qui illum habet: dederit illi qui non habet: tantum dedit si de plena caritate dedit quod dedit: tantum dedit quantum illa in duobus nummis: quantum Zacheus in dimidio rerum suarum. Non enim sine causa addidit: calicem frigide: ut pauperem ostenderet. Ideo dixit: calicem aque frigide: ne quis vel in-

de causaret quod lignum non habuerit unde calefaceret aquam. Calicem aque frigide qui dederit uni ex minimis: non perdet mercedem suam. Quid si nec hoc habeat: securus sit. Et si nec hoc habet: pax in terra hominum bone voluntatis: tantum illud timeat ne habeat et non faciat. Si enim habet et non facit: intus gelavit: nondum soluta sunt peccata eius: sicut torretes in austro: quia voluntas frigida est. Quid valet tanta bona que possidemus: Accedit voluntas: feruens iam soluta calore austri: et si nihil habebat totum illi computat. Quanta sibi prestant medici: intendat caritas vestra quomodo fiat elemosyna. Lente mendici sunt: in quos facis elemosynam: mendici egent. Attendit forte fratres vestros: si aliquo eget: tribuit: si est in vobis christus etiam exteris. Sed si illi sunt medici: qui professionem habent petendi in eterna: et ipsi habent quod sibi prestant inuicem: non illos deseruit deus unde probetur: quia faciunt elemosynas. Iste non potest ambulare: qui potest ambulare pedes suos accommodat claudum. Qui videt: oculos suos accommodat ceco. Et qui iuueis est et sanus: vires suas accommodat vel seni vel egrotum: et portat illum. Ille indiget: ille diues est. Aliquis et diues iueit pauper: et a paupere prestat illi aliquid. Venit nescio quis ad flumen: tanto delicatior: quanto ditior: transire non potest. Si nudatis membris transierit: frigescit: egrotabit: morietur. Accedit pauper exercitatore et rpe: transiit diuites: elemosynam fecit in diuites. Ergo nolite eos tantum putare pauperes qui non habent pecuniam. In quo quisque pauper est: ibi illum vide: quia forte tu in eo diues es in quo ille pauper est: et habes unde accommodes. Forte membra tua accommodas: et plus est quam si pecuniam accommodares. Consilio indiget: tu plenus es consilio: In consilio ille pauper: tu diues es. Ecce nec laboras nec aliquid perdis: das consilium et prestatisti elemosynam. Adodo fratres mei cum loquimur quasi pauperes ad nos estis: et quod nobis deo dignum est dare: damus inde vobis: et omnes ab illo accepimus qui solus est diues. Sic se qui tenet corpus christi: membra socia sic compingunt et adunantur in caritate et in vinculo pacis: cum quisque id quod prestat ei qui non habet in eo quod habet diues est: in eo quod ille non habet pauper est. Sic vos diligite: sic vos amate. Nolite ad vos solos attendere: sed attendite indigentes circa vos. Sed quia cum laboribus et eternis sunt ista: In ista vita non

lite deficere. In lachrymis seminat: in gaudio metet. Quid enim freres mei: Ipse agricola qui pcedit cum aratro et portat semen: nonne aliquando frigidus est ventus: et imber deterret: attendit celum: videt triste diem: tremat frigore: et tamen pcedit et seminat: Litem enim ne cum triste diez attedit: et expectat diem letum: ne tempus transcat: et non inueniat quod metat. Nolite differre fratres mei: seminate in hyeme: seminate bona opera: et cum ploratis: quia qui seminat in lachrymis: in gaudio metent. Mittunt semina sua: bonam voluntatem et bona opera. **Euntes ibant et flebant: mittentes semina sua.** Quare flebant: Quia inter miseros erant: et miserum erant. Melius est frater meus: ut nullus sit miser: quam ut tu facias misericordias. Qui enim ut faciat misericordiam optat esse miseros: crudeliter habet misericordiam. Quod si medicus: ut exerceret artem suam: optaret esse multos egrotos: crudelis medicina esset. Melius est ut omnes sani sint: quam ut exerceat ars medici. Melius est ergo ut omnes beati regnent in illa patria: quam ut sint quibus impeditur misericordia. Tamen quod diu sunt quibus impendatur misericordia: non deficiamus in ista eterna mittere semina. Et si cum fletu seminamus: tamen cum gaudio metemus. In illa enim resurrectione mortuorum recipiet quisque manipulos suos: id est fructum seminis: coronam gaudiorum et exultationis. Tunc erit triumphus letantium: et ipsi morti insultant: in qua gemebatur. Tunc dicet morti: Ubi est mors contentio tua: Ubi est mors acule tuus. **Sed quare iam gaudent: Quia portant manipulos suos: Quia euntes ibant et flebant: mittentes semina sua.** Quare mittentes semina sua: Quare autem hoc: Quia qui seminat in lachrymis in gaudio metent.

In isto psalmo exhortati vos fuimus: maxime ad faciendam misericordiam: quia hinc ascendit: et videtur quia ille cantat canticum graduum qui ascendit. Memerote: nolite amare descendere: et non ascendere: sed et de ascensione cogitate. Quia qui descendebat de hierusalem in hiericho: incidit in latrones. Non descenderet: et non incideret in latrones. Jam ergo Adama descendit et incidit in latrones. Omnes enim nos Adama sumus: sed transijt sacerdos et contempsit: transijt leuites et contempsit: quia lex sanare non potuit: Transijt samaritanus quidam: id est dominus noster Iesus christus. Illi enim dictum est. Nonne verum dicimus quod samaritanus es et de-

monium habes: Ille autem non dixit: non sum samaritanus: sed dixit: ego demonium non habeo. Samaritanus sicut interpretatur custos. Si diceret: non sum samaritanus: diceret non sum custos. Et quis alius custodiret: Beinde ponens similitudinem: transijt samaritanus et fecit cum illo misericordiam sicut scitis. Facebat autem in via vulneratus: quia descendit. Transiens samaritanus non nos contempsit: curauit nos: leuauit in iumentum in carne sua: produxit ad stabulum: id est ad ecclesiam: commendauit stabulario: id est apostolo: dedit duos denarios ut curaret. Caritatem dei et caritatem proximi: In his duobus enim preceptis tota lex pendet et propheta. Dixit autem stabulario. Si quid apostolus erogaueris in redendo reddam tibi. Amplius erogauit apostolus: quia cum omnibus apostolis promissum esset: ut acciperent tantum milites christi stipendia a puincialibus christi: ille manibus suis laborauit: et annonas suas puincialibus donauit. Via facta sunt: si descendimus et vulnerati sumus: ascendamus caritatem et proficiamus ut pueniamus.

Explicit Tractatus de psalmo CXXV.

Incipit Tractatus de psalmo CXXVI.

Iter omnia cantica quibus est titulus canticum graduum. Iste psalmus aliquid amplius in titulo accepit quod additum est Salomonis. Sic enim prenotatur **Canticum graduum Salomonis.** Itaque fecit nos intentos inuitationis titulus ceteris. Est quoniam quare sit additum Salomonis: Nam quod sit canticum graduum: non opus est sepe repetere. Plura enim hinc dicta sunt: quia cantat: ascendentis vox in affectu pietatis et caritatis: ad illam supernam hierusalem: cui suspiramus: quod diu pegrinamur: et ubi letabimur cum a peregrinatione redierimus. Ascendit ad hanc omnem qui proficit: cadit ab hac omnis qui deficit. Nec pedibus ascendere querat: nec pedibus descendere putes: Amado deum ascendis: amado seculum cadis. Sunt ergo ista cantica amantium et quodammodo sancto desiderio flagrantium. Ardēt qui ista cantant ex corde: quorum etiam cor ardens inuenit in moribus: in bona conuersatione: in opibus secundum precepta dei: in contemptu temporalium: in caritate eternorum. Sed quare sit additum Salomonis: quoniam in spirauerit dominus dicam caritati vestre. Salomon erat tempore suo filius Dauid: magnus ille propter quem sancta precepta et salubra monita: et diuina sacramenta spiritus sancti in diuinis litteris optus est. Nam ipse Sa-

Alia fra. cientes au. venient cu. stratione. pportantes.